

**Informacja z zakresu
profilu ryzyka i poziomu kapitału**

Banku Spółdzielczego w Czersku

według stanu na 31.12.2019 roku

I. Podmioty objęte informacją

Niniejsza informacja z zakresu profilu ryzyka i poziomu kapitału dotyczy

Banku Spółdzielczego w Czersku

Bank jest Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB, którego głównym celem jest zapewnianie płynności i wypłacalności.

Z uczestnictwa w Systemie wynikają korzyści – między innymi dostęp do środków pomocowych w sytuacjach zagrożenia płynności lub wypłacalności, oraz obowiązki, do których należy m.in. stosowanie systemu limitów ustalonych w Systemie oraz poddawanie się działaniom prewencyjnym podejmowanym przez jednostkę zarządzającą Systemem.

Bank posiada zaangażowanie kapitałowe w następujących podmiotach (których sprawozdania nie podlegają konsolidacji ze sprawozdaniem Banku):

<i>Nazwa podmiotu</i>	<i>Kwota zaangażowania</i>	<i>Przedmiot działalności</i>	<i>Zaangażowanie kapitałowe pomniejsza/nie pomniejsza fundusze własne Banku</i>
SBG-Bank S.A. w Poznaniu	880 200,00	Akcje	Nie pomniejsza funduszy własnych Banku
SSO SGB	1 000,00	Udział	Nie pomniejsza funduszy własnych Banku

II. Cele i strategię zarządzania rodzajami ryzyka uznanymi przez Bank za istotne

1. Cele dla istotnych rodzajów ryzyka oraz sposób ich realizacji

1) Ryzyko kredytowe (w tym koncentracji, detalicznych ekspozycji kredytowych oraz ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie, ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych):

Cele strategiczne w zakresie ryzyka kredytowego obejmują:

- a) wdrożenie systemu zarządzania ryzykiem kredytowym zapewniającego stabilny rozwój optymalnego jakościowo portfela kredytowego;
- b) dostarczanie Zarządowi Banku informacji o poziomie ryzyka kredytowego umożliwiających podejmowanie ostrożnościowych, zasadnych decyzji dotyczących działalności kredytowej Banku;
- c) utrzymywanie jakości portfela kredytowego Banku, wyrażonej udziałem kredytów zagrożonych¹ w kredytach ogółem na poziomie nie wyższym od 9%.

¹ Według wartości bilansowej brutto.

- d) utrzymywanie pokrycia rezerwami celowymi należności zagrożonych² od podmiotów sektora niefinansowego i instytucji rządowych lub samorządowych na poziomie co najmniej 33%;
- e) ograniczanie ryzyka utraty wartości aktywów, wynikającego z pozostałych (poza kredytami) aktywów Banku.

Bank realizuje cele strategiczne ryzyka kredytowego poprzez:

- a) stosowanie odpowiednich standardów zawartych w regulacjach kredytowych, w szczególności dotyczących oceny zdolności kredytowej klientów Banku oraz prowadzenia monitoringu kredytów;
- b) ustanawianie skutecznych i adekwatnych do ponoszonego ryzyka zabezpieczeń spłaty kredytów, w szczególności weryfikacja ich wartości i płynności, zarówno podczas oceny wniosku kredytowego, jak i w ramach prowadzonego monitoringu, ograniczanie ryzyka prawnego w procesie ustanawiania zabezpieczeń;
- c) inwestowanie nadwyżek zgromadzonych środków na lokatach w Banku Zrzeszającym lub za pośrednictwem Banku Zrzeszającego w innych instrumentach finansowych w ramach limitów ustanowionych przez System Ochrony SGB;
- d) utrzymywanie w bilansie Banku tylko portfeli aktywów o charakterze bankowym³;
- e) utrzymywanie aktywów obciążonych najwyższym ryzykiem kredytowym, tj. portfela kredytów podmiotów niefinansowych na poziomie 60% ich udziału w sumie bilansowej powiększonej o zobowiązania pozabilansowe udzielone dotyczące finansowania⁴.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka koncentracji obejmują:

- a) utrzymywanie umiarkowanie zdywersyfikowanego portfela kredytowego w zakresie uwarunkowanym terenem działania Banku;
- b) bezwzględne przestrzeganie limitów koncentracji dużych ekspozycji określonych w CRR;

Bank realizuje cele strategiczne ryzyka koncentracji poprzez:

- a) angażowanie się Banku w branże, w których obsłudze Bank posiada wieloletnie doświadczenie oraz ustalanie limitów koncentracji w pojedyncze branże;
- b) ograniczenie łącznej kwoty dużych ekspozycji do poziomu 180% uznanego kapitału;

² Według wartości bilansowej brutto.

³ Aktywa o charakterze bankowym stanowią aktywa, nie wynikające z działalności handlowej (zgodnie z definicją zawartą w art. 92 CRR).

⁴ Definicja portfela została określona w zasadach zarządzania ryzykiem kredytowym.

- c) ograniczanie ryzyka koncentracji w ten sam rodzaj zabezpieczenia w postaci hipoteki poprzez opracowanie i stosowanie odpowiednich standardów postępowania dotyczących zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka związanego z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie obejmują:

- a) wdrożenie, weryfikację i aktualizację zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z ekspozycjami zabezpieczonymi hipotecznie, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania ekspozycjami kredytowymi zabezpieczonymi hipotecznie;
- b) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem kredytów zabezpieczonych hipotecznie mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- c) utrzymywanie udziału portfela kredytów zagrożonych zabezpieczonych hipotecznie w portfelu kredytów zabezpieczonych hipotecznie na poziomie nie wyższym niż 8%;
- d) zaangażowanie się w ekspozycje kredytowe zabezpieczone hipotecznie maksymalnie do 70% ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- a) udzielanie kredytów zabezpieczonych hipotecznie, tym klientom detalicznym, w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik Dtl⁵) nie przekracza poziomów określonych w § 23 strategii zarządzania ryzykiem.
- b) stosowanie limitów LtV⁶, na maksymalnym poziomie:
- 80% – w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych,
 - 90% – w przypadku ekspozycji kredytowych zabezpieczonych na nieruchomościach mieszkalnych, gdy część ekspozycji przekraczająca 80% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe

⁵ Definicja wskaźnika Dtl znajduje się w procedurze szczegółowej dotyczącej zarządzania ryzykiem detalicznych ekspozycji kredytowych.

⁶ Sposób obliczania wskaźnika LtV został szczegółowo opisany w procedurze szczegółowej dotyczącej zarządzania ryzykiem ekspozycji kredytowych zabezpieczonych hipotecznie.

- zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP,
- 75% – w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej;
 - 80% – w przypadku ekspozycji kredytowej zabezpieczonej na nieruchomości komercyjnej, gdy część ekspozycji przekraczająca 75% LtV jest odpowiednio ubezpieczona lub kredytobiorca przedstawił dodatkowe zabezpieczenie w formie blokady środków na rachunku bankowym lub poprzez zastaw na denominowanych w złotych dłużnych papierach wartościowych Skarbu Państwa lub NBP.
 - wskaźniki wymienione w lit. a-d ulegają obniżeniu o 5 pp., jeżeli długość okresu zaangażowania Banku w finansowanie ekspozycji kredytowej przekracza 25 lat;
- c) kierowanie oferty kredytów hipotecznych głównie do klientów detalicznych i rolników, preferowanie zabezpieczeń hipotecznych w postaci nieruchomości mieszkalnych, stosowanie maksymalnego okresu kredytowania 30 lat;
- d) stosowanie ostrożnego podejścia do wycen nieruchomości, m.in. poprzez:
- dokonywanie weryfikacji wycen przez pracowników posiadających odpowiednie przeszkolenie;
 - zlecanie ponownych wycen, jeżeli w ocenie Banku wartość nieruchomości obniżyła się o 15% i jeżeli zabezpieczenia ekspozycji Banku na tej nieruchomości pomniejszają podstawę naliczania rezerw celowych i odpisów aktualizujących na odsetki.

Cele strategiczne w zakresie ryzyka detalicznych ekspozycji kredytowych obejmują:

- a) wdrożenie, weryfikację i aktualizację zasad zarządzania ryzykiem w obszarze związanym z detalicznymi ekspozycjami kredytowymi, które będą uwzględniały w sposób adekwatny do skali prowadzonej działalności zapisy dobrych praktyk w zakresie zarządzania detalicznymi ekspozycjami kredytowymi;
- b) prowadzenie działalności w zakresie związanym z udzielaniem detalicznych ekspozycji kredytowych mającej na celu utrzymanie zaangażowania na nieistotnym poziomie;
- c) utrzymywanie udziału portfela detalicznych ekspozycji zagrożonych na poziomie nie wyższym od 10% całego portfela detalicznych ekspozycji kredytowych;
- d) zaangażowanie się w detaliczne ekspozycje kredytowe maksymalnie do 30% ich udziału w portfelu kredytowym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- a) przyjęcie maksymalnego okresu kredytowania dla detalicznych ekspozycji kredytowych na 7 lat;
- b) udzielanie kredytów detalicznych tym klientom, w przypadku których poziom relacji wydatków związanych z obsługą zobowiązań kredytowych i innych niż kredytowe zobowiązań finansowych do dochodów tych klientów (wskaźnik DtI) nie przekracza wartości określonych w strategii.

2) Ryzyko operacyjne

Cele strategiczne w zakresie ryzyka operacyjnego obejmują:

- a) optymalizację efektywności gospodarowania poprzez zapobieganie i minimalizowanie strat operacyjnych oraz wyeliminowanie przyczyn ich powstawania;
- b) racjonalizację kosztów;
- c) zwiększenie szybkości oraz adekwatności reakcji Banku na zdarzenia od niego niezależne;
- d) automatyzację procesów realizowanych w Banku, pozwalającą w sposób bezpieczny zredukować ryzyko wynikające z błędów ludzkich;
- e) wdrożenie efektywnej struktury zarządzania ryzykiem operacyjnym, w tym określenie ról i odpowiedzialności w zakresie zarządzania ryzykiem operacyjnym.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez opracowanie i wdrożenie:

- a) systemu zarządzania ryzykiem operacyjnym, adekwatnego do profilu ryzyka Banku;
- b) systemu zarządzania zasobami ludzkimi, który pozwala na stworzenie kultury organizacyjnej wspierającej efektywne zarządzanie ryzykiem operacyjnym;
- c) skutecznego systemu kontroli wewnętrznej pozwalającego na monitorowanie i korygowanie wykrytych nieprawidłowości (w szczególności w obszarach najbardziej narażonych na ryzyko);
- d) odpowiednich warunków technicznych (w tym technologicznych) wspierających w sposób bezpieczny działalność Banku i przetwarzane przez niego informacje;
- e) procedur opisujących istniejące w Banku procesy, które regularnie są dostosowywane do zmieniających warunków otoczenia wewnętrznego i zewnętrznego;
- f) planów awaryjnych i planów zachowania ciągłości działania Banku.

3) Ryzyko płynności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka płynności obejmują:

- a) zapewnienie finansowania aktywów i terminowego wykonywania zobowiązań w toku normalnej działalności Banku lub w innych warunkach, które można przewidzieć, bez konieczności poniesienia straty;
- b) zapobieganie powstania sytuacji kryzysowej, zwłaszcza z powodu czynników wewnątrzbankowych oraz posiadanie aktualnego i skutecznego planu awaryjnego na wypadek wystąpienia takiej sytuacji.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- a) utrzymywanie przez Bank aktywów nieobciążonych na minimalnym poziomie stanowiącym zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni (tolerancja ryzyka płynności).
- b) realizowanie strategii finansowania, o której mowa w ust. 3;
- c) pozyskiwanie depozytów o możliwie długich terminach wymagalności, tak aby Bank mógł otwierać po stronie aktywnej pozycje o dłuższym horyzoncie czasowym;
- d) utrzymywanie na bezpiecznym poziomie nadzorczych miar płynności, przy jednoczesnym minimalizowaniu kosztów z tym związanych;
- e) utrzymywanie wymogu pokrycia płynności (wskaźnika LCR) oraz stabilnego finansowania (wskaźnika NSFR) przynajmniej na poziomie określonym w Grupowym Planie Naprawy jako poziom ostrzegawczy;
- f) finansowanie na bezpiecznym poziomie kredytów⁷ powiększonych o majątek trwały przez depozyty powiększone o fundusze własne z zachowaniem limitu przyjętego w Systemie Ochrony;
- g) utrzymywanie płynnościowej struktury bilansu⁸ na poziomie zapewniającym występowanie nadwyżki skumulowanych aktywów⁹ nad skumulowanymi pasywami¹⁰

⁷ Wartość kredytów obliczona jako: kwota nominalna kapitału kredytu (dla kredytów w rachunkach bieżących jest to kwota wykorzystanego kapitału) minus nierozliczona prowizja minus rezerwa celowa i odpisy aktualizujące na odsetki.

⁸ Wyznaczonej w oparciu o zestawienie luki płynności, o którym mowa w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

⁹ Wraz ze zobowiązaniami pozabilansowymi otrzymanymi.

¹⁰ Wraz ze zobowiązaniami pozabilansowymi udzielonymi.

w okresie do 1 roku oraz nadwyżki skumulowanych pasywów nad skumulowanymi aktywami w okresie powyżej 1 roku¹¹;

- h) zapewnienie globalnej wypłacalności Banku, oznaczającej posiadanie skumulowanej luki płynności¹² (bez uwzględnienia zobowiązań pozabilansowych udzielonych i otrzymanych) na poziomie nieujemnym;
- i) dywersyfikacja źródeł finansowania poprzez ograniczanie udziału środków dużych deponentów;
- j) dążenie do podnoszenia stabilności źródeł finansowania głównie poprzez pozyskiwanie środków od gospodarstw domowych po akceptowalnej cenie oraz poprzez wydłużanie terminów wymagalności;
- k) identyfikacja wszelkich zagrożeń związanych z ryzykiem utraty płynności w zależności od stwierdzonego charakteru zagrożenia postępowanie według procedur awaryjnych określonych w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

4) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Cele strategiczne w zakresie ryzyka stopy procentowej obejmują:

- a) optymalizację wyniku odsetkowego w warunkach zmienności rynkowych stóp procentowych;
- b) ograniczanie negatywnego wpływu zmian stóp procentowych poprzez odpowiednie kształtowanie struktury aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych;
- c) utrzymywanie poziomu ryzyka w ramach ustanowionych limitów opisanych w wewnętrznej procedurze dotyczącej zasad zarządzania ryzykiem stopy procentowej,

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- a) ograniczenie ryzyka stopy procentowej tylko do portfela bankowego i tylko do pozycji wynikających z produktów bilansowych;
- b) ograniczenie kwoty pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych z terminami przeszacowania powyżej 1 roku;
- c) zmniejszanie ryzyka bazowego poprzez:
 - stosowanie dla produktów klientowskich stóp bazowych w postaci stawek własnych Banku (w zakresie przewidzianym w przepisach prawa) - zwłaszcza dla aktywów wrażliwych,

¹¹ Kumulując aktywa i pasywa począwszy od ostatniego przedziału.

¹² O której mowa w obowiązujących w Banku zasadach zarządzania ryzykiem płynności.

- oferowanie klientom produktów depozytowych, których oprocentowanie uzależnione byłoby od stawek rynkowych (stóp rynku międzybankowego);
- d) ograniczanie ryzyka opcji klienta poprzez dostosowywanie oprocentowania depozytów do oferty konkurencji.
- e) dążenie do wypracowywania jak największych przychodów pozaodsetkowych.

5) Ryzyko walutowe

Cele strategiczne w zakresie działalności walutowej obejmują:

- a) obsługę klientów Banku w zakresie posiadanych uprawnień walutowych;
- b) zapewnienie klientom Banku kompleksowej obsługi w zakresie prowadzenia rachunków walutowych bieżących i terminowych, obsługi kasowej, realizacji przelewów otrzymywanych i wysyłanych za granicę oraz wykonywania innych czynności obrotu dewizowego za pośrednictwem Banku Zrzeszającego;
- c) minimalizowanie ryzyka walutowego.

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- a) dążenie do utrzymania domkniętych indywidualnych pozycji walutowych, tak aby pozycja walutowa całkowita nie przekroczyła 2% funduszy własnych Banku;
- b) prowadzenie transakcji wymiany walut z Bankiem Zrzeszającym polegających na zagospodarowywaniu nadwyżek środków walutowych oraz domykaniu otwartych pozycji walutowych Banku; transakcje walutowe nie mają charakteru spekulacyjnego;
- c) utrzymywanie poziomu aktywów płynnych w walutach obcych, które zaspokoją wpływy netto w danej walucie obcej;
- d) podnoszenie kwalifikacji kadry oraz ścisłą współpracę w tym zakresie z Bankiem Zrzeszającym;
- e) niedokonywanie transakcji w walutach niewymienialnych.

6) Ryzyko kapitałowe

Bank zobowiązany jest do utrzymywania:

- a) kapitału założycielskiego w wysokości nie niższej niż równowartość 1.000.000 euro, przeliczonej według kursu średniego ogłaszanego przez Narodowy Bank Polski, obowiązującego w dniu sprawozdawczym;
- b) sumy funduszy własnych na poziomie nie niższym niż wyższa z następujących wartości:
- c) kapitał regulacyjny,

- d) kapitał wewnętrzny;
- e) współczynników kapitałowych na poziomie co najmniej minimum regulacyjnego:
- f) współczynnik kapitału podstawowego Tier I – 4,5%;
- g) współczynnik kapitału Tier I – 6%;
- h) łączny współczynnik kapitałowy – 8%.

Po uwzględnieniu buforu kapitałowego: zabezpieczającego i ryzyka systemowego oraz okresów przejściowych a także dodatkowego bufora dla łącznego współczynnika kapitałowego Bank powinien posiadać współczynniki kapitałowe, o których mowa w ust.1 na poziomie:

- a) współczynnik kapitału podstawowego Tier I od 2019: 10%;
- b) współczynnik kapitału Tier I od 2019: 11,5%;
- c) łączny współczynnik kapitałowy od 2019: 14,5%.

Długoterminowe cele kapitałowe Banku:

- a) dążenie do zapewnienia odpowiedniej struktury oraz systematycznego wzrostu funduszy własnych, adekwatnych do skali i rodzaju prowadzonej działalności;
- b) ograniczenie wyznaczania regulacyjnego wymogu kapitałowego do rodzajów ryzyka przewidzianych przez przepisy prawa dla banków, nie prowadzących działalności handlowej;
- c) posiadanie minimalnej wielkości łącznego współczynnika wypłacalności na poziomie, o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt 3 i ust. 3 strategii zarządzania i planowania kapitałowego;
- d) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału Tier I na poziomie, o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt 2 i ust. 3 strategii zarządzania i planowania kapitałowego;
- e) posiadanie minimalnej wielkości współczynnika kapitału podstawowego Tier I na poziomie, o którym mowa w § 4 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 strategii zarządzania i planowania kapitałowego;
- f) obciążenie kapitałem wewnętrznym funduszy własnych na maksymalnym dopuszczalnym poziomie 80%; tym samym posiadanie wewnętrznego współczynnika wypłacalności na minimalnym poziomie 10%;
- g) dążenie do takiej struktury funduszy Tier I, aby kapitał rezerwowy rozumiany jako fundusze zasobowe stanowił nie mniej niż 96% funduszy Tier I;
- h) dywersyfikacja funduszu udziałowego poprzez ograniczenie pakietu udziałów jednego członka do 5% funduszu udziałowego; zwiększenie pakietu udziałów powyżej 5% funduszu udziałowego wymaga zgody Spółdzielni;

- i) przekazywanie na fundusze własne minimum 80% nadwyżki bilansowej;
- j) posiadanie zaangażowania w kapitał zakładowy (akcyjny) Banku Zrzeszającego na poziomie minimum 0,5% sumy bilansowej Banku;
- k) ograniczenie jednostkowego zaangażowania kapitałowego w instytucjach finansowych, bankach krajowych, zakładach ubezpieczeń i zakładach reasekuracji w taki sposób, aby umniejszenie funduszy własnych Banku z tego tytułu nie stanowiło zagrożenia dla celów określonych w pkt c, d i e;
- l) nieangażowanie się kapitałowe w podmioty będące Uczestnikami Systemu Ochrony, za wyjątkiem Banku Zrzeszającego;
- m) utrzymywanie funduszy własnych i zobowiązań podlegających umorzeniu lub konwersji w wysokości równej co najmniej poziomowi MREL.

7) Ryzyko braku zgodności

Cele strategiczne w zakresie ryzyka braku zgodności obejmują:

- a) zapewnienie działania Banku zgodnego z przepisami prawa, regulacjami wewnętrznymi oraz standardami rynkowymi;
- b) zapewnienie zgodności regulacji wewnętrznych Banku z przepisami zewnętrznymi;
- c) dążenie i dbałość o:
 - wizerunek zewnętrzny Banku rozumianego jako instytucja zaufania publicznego,
 - pozytywny odbiór Banku przez klientów,
 - przejrzystość działań Banku wobec klientów,
 - stworzenie kadry pracowniczej identyfikującej się z Bankiem, dobrze zorganizowanej wewnętrznie dla realizacji wspólnych celów wytyczonych przez Bank,

Bank realizuje cele strategiczne poprzez:

- a) identyfikację, ocenę, kontrolę, monitorowanie i raportowanie w zakresie ryzyka braku zgodności;
- b) projektowanie i wprowadzenie bazujących na ocenie ryzyka braku zgodności mechanizmów kontroli ryzyka braku zgodności;
- c) sprawne i skuteczne podejmowanie działań naprawczych w sytuacji zidentyfikowania braku zgodności;
- d) systematyczne podnoszenie kompetencji komórki ds. zgodności.

2. Organizacja procesu zarządzania ryzykiem

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej jest zorganizowany na trzech niezależnych poziomach:

- 1) na pierwszy poziom składa się zarządzanie ryzykiem w działalności operacyjnej Banku;
- 2) na drugi poziom składa się:
 - a) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powoływanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych (zwane dalej „zarządzaniem ryzykiem na drugim poziomie”);
 - b) działalność komórki do spraw zgodności;
- 3) na trzeci poziom składa się działalność komórki audytu wewnętrznego, przy czym w związku uczestnictwem Banku w Systemie Ochrony, tę działalność wykonuje Spółdzielnia.

Zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie, jest niezależne od zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie.

Zgodnie z obowiązującą w Banku strukturą organizacyjną, w ramach wyżej wymienionych poziomów:

- 1) pkt 1) funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
 - a) stanowisko księgowo-sprawozdawcze,
 - b) stanowisko kredytowe,
 - c) stanowisko rachunków i operacji bankowych,
 - d) stanowisko kasjersko-dysponenckie.
- 2) pkt 2) lit. a) funkcjonują następujące komórki organizacyjne i stanowiska:
 - a) Stanowisko analiz ryzyka bankowego,
 - b) Stanowisko analiz kredytowych,
 - c) Stanowisko monitorowania kredytów,
 - d) Specjalista kadr i obsługi samorządu,
 - e) Główny księgowy.
- 3) pkt 2) lit. b) funkcjonuje stanowisko ds. ryzyka braku zgodności.

Pracownicy/komórki organizacyjne odpowiedzialne za zarządzanie ryzykiem na drugim poziomie wykonują zadania związane z identyfikacją, pomiarem lub szacowaniem, kontrolą, monitorowaniem oraz sprawozdawaniem każdego istotnego ryzyka.

Rada Nadzorcza w systemie zarządzania ryzykiem sprawuje nadzór nad wprowadzeniem systemu zarządzania ryzykiem, w tym ryzykiem braku zgodności oraz ocenia jego adekwatność i skuteczność.

Zarząd w systemie zarządzania ryzykiem projektuje, wprowadza oraz zapewnia działanie, spójnego ze strategią zarządzania Bankiem, systemu zarządzania ryzykiem.

Zarządzanie ryzykiem w Banku realizowane jest przez poszczególnych członków Zarządu w ramach przypisanych im obowiązków, przy czym nadzór nad drugim poziomem zarządzania przypisany jest Prezesowi Zarządu.

3. Metody pomiaru poszczególnych rodzajów ryzyka, stosowane limity ograniczające ryzyko, polityka stosowanych zabezpieczeń ograniczających ryzyko, opis innych metod ograniczania ryzyka stosowanych w Banku

1) Ryzyko kredytowe

Pomiar ryzyka kredytowego Bank dzieli na dwa poziomy:

- a) pojedynczej transakcji,
- b) portfelowy,

w ramach, których ryzyko jest mierzone odpowiednio poprzez:

- a) wycenę każdej ekspozycji i tworzenie rezerw celowych zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów.
- b) dla portfela kredytowego:
 - ocenę struktury podmiotowej, rodzajowej i jakościowej portfela kredytowego,
 - ocenę poziomu wskaźnika kredytów zagrożonych, badanie udziału portfeli kredytów zagrożonych w podportfelach kredytowych,
 - ocenę udziału kredytów restrukturyzowanych w portfelu kredytowym,
 - ocenę stopnia pokrycia rezerwami celowymi kredytów zagrożonych,
 - monitorowania kredytów, ich struktury, czynników ryzyka,
 - analizę ryzyka wynikającego z zaangażowań wobec podmiotów, o których mowa w art. 79a ustawy Prawo bankowe,
 - analizę ryzyka kredytowego z tytułu koncentracji,
 - ocenę skali stosowanych odstępstw od warunków kredytowania i ich wpływu na ryzyko,
 - przeprowadzaniu testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kredytowe poprzez:

- prowadzenie odpowiedniej polityki kredytowej, w tym standardów kredytowych dotyczących oceny zdolności kredytowej,
- stosowanie zabezpieczeń spłaty kredytów,
- stosowanie systemu limitów,
- posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kredytowych.

W obszarze ryzyka kredytowego Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
jakość portfela kredytowego	8%
wskaźnik ozerwowania	35%
jakość portfela EKZH	8%
EKZH w portfelu kredytowym	70%
DtI – dla kredytów zabezp. hipotecznie	55%
DtI – dla kredytów zabezp. hipotecznie	65%
LtV - zabezp. nieruch. mieszkalnych	80%
LtV zabezp. nieruch. komercyjnych	75%
jakość portfela DEK	10%
DEK w portfelu kredytowym	30%
Portfel kredytowy w aktywach	60%
DtI – dla kredytów detalicznych	60%
DtI – dla kredytów detalicznych	70%
w jeden podmiot lub podmioty powiązane	25% uznanego kapitału
wobec członków Rady Nadzorczej, członków Zarządu, pracowników zajmujących stanowisko kierownicze w Banku, podmiotów powiązanych z członkiem Rady Nadzorczej, członkiem Zarządu, pracownikiem zajmującym kierownicze stanowisko	25% kapitału podstawowego Tier I
w jeden podmiot lub podmioty powiązane	17% uznanego kapitału

2) Ryzyko operacyjne

Pomiar ryzyka operacyjnego odbywa się z dwóch punktów widzenia:

- a) na podstawie incydentów/zdarzeń operacyjnych, które miały miejsce
- b) na podstawie oceny zdarzeń, które mogą zaistnieć/zdarzeń potencjalnych,

w oparciu o:

- „mapę ryzyka operacyjnego”,
- testy warunków skrajnych,
- Kluczowe Wskaźniki Ryzyka,
- samoocenę ryzyka,

Bank ogranicza ryzyko operacyjne poprzez:

- a) wdrożenie regulacji wewnętrznych opisujących realizowane w Banku procesy, systemy i oferowane Klientom produkty,
- b) wydawanie rekomendacji lub zaleceń, które pozwalają na zminimalizowanie ryzyka,

- c) stosowanie mechanizmów kontrolnych (m.in. wprowadzenie w Banku systemu zatwierdzania/akceptacji „na drugą rękę”, regularne przeprowadzanie kontroli wewnętrznych),
- d) transferowanie ryzyka,
- e) stosowanie planów ciągłości działania.

W obszarze ryzyka operacyjnego Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
Limity maksymalnych strat z tytułu ryzyka operacyjnego	5%

3) Ryzyko płynności (opisane również szerzej w części XIII)

Bank zarządza, w tym mierzy ryzyko płynności w trzech horyzontach czasowych:

- a) płynności dziennej,
- b) płynności krótkoterminowej (do 30 dni) – stosując przepływy pieniężne,
- c) płynności strukturalnej (wynikającej z wszystkich aktywów, pasywów i pozycji pozabilansowych, w tym płynności średnio- i długoterminowej) – stosując:
 - ocenę stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym zwłaszcza depozytów (m.in. ustalenie poziomu osadu, uzależnienie od finansowania dużych deponentów, osób wewnętrznych, jednostek samorządu terytorialnego),
 - zestawienie urealnionych terminów płatności aktywów, pasywów i zobowiązań pozabilansowych – Lukę płynności,
 - analizę wskaźników płynnościowych,
 - ocenę poziomu aktywów płynnych,
 - testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko płynności poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) monitorowanie i reagowanie na sygnały wczesnego ostrzegania,
- c) utrzymywanie aktywów nieobciążonych zabezpieczających sytuację kryzysową w określonym „horyzoncie przeżycia” wynoszącym 30 dni,
- d) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów płynności.

W obszarze ryzyka płynności Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
limit zobowiązań pozabilansowych	10%
limit udziału łącznej kwoty środków zgromadzonych przez dużych deponentów w bazie depozytowej	15%
limit udziału depozytów powiększonych o fundusze własne w kredytach powiększonych o majątek trwały	115%

(pasywa stabilne+fundusze własne)/(kredyty+majątek trwałe)	100%
limit niedopasowania – wskaźniki luki w odpowiednich przedziałach > 1	1
limit niedopasowania – wskaźniki luki w odpowiednich przedziałach < 1	1
luka globalna	1
wskaźnik M2	1
LCR	110%
NSFR	117%
Zrywalność	3%

4) Ryzyko stopy procentowej w portfelu bankowym

Bank mierzy ryzyko stopy procentowej dla dwóch istotnych rodzajów tego ryzyka:

- a) przeszacowania wynikającego z niedopasowania terminów przeszacowania pozycji wrażliwych na zmiany stóp procentowych,
 - b) bazowego spowodowanego niedoskonałą korelacją zmian stóp referencyjnych,
- w oparciu o:

- lukę stopy procentowej,
- ocenę wpływu zmian stóp procentowych na wynik finansowy Banku,
- analizę wskaźników,
- testy warunków skrajnych

Bank ogranicza ryzyko stopy procentowej poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) dopasowywanie (w ramach możliwości) terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmianę stóp procentowych oraz stóp referencyjnych.

W obszarze ryzyka stopy procentowej Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
Limit maksymalnego dopuszczalnego spadku wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania w odniesieniu do annualizowanego wyniku odsetkowego	30%
Limit maksymalnego dopuszczalnego spadku wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka bazowego w odniesieniu do annualizowanego wyniku odsetkowego	9%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wyniku odsetkowego z tytułu ryzyka przeszacowania i bazowego	22%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej Banku (zmiana +/-200 pb.)	6%
Limit maksymalnej dopuszczalnej zmiany wartości ekonomicznej Banku (testy od I do VI)	7%

5) Ryzyko walutowe

Bank mierzy ryzyko walutowe w oparciu o:

- wyznaczanie pozycji walutowych
- ocenę wpływu zmian kursów walutowych na wynik finansowy Banku,

- analizę wskaźników,
- testy warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko walutowe poprzez:

- a) stosowanie systemu limitów,
- b) domykanie pozycji walutowych.

W obszarze ryzyka walutowego Bank stosuje następujące limity:

<i>Rodzaj limitu</i>	<i>wartość</i>
pozycja walutowa całkowita w odniesieniu do uznanego kapitału	2%
otwarte indywidualne pozycje EUR	1,55%
otwarte indywidualne pozycje USD	0,20%
otwarte indywidualne pozycje GBP	0,25%
aktywna płynne EUR w odniesieniu do środków na rachunkach bieżących i oszczędnościowych	10%
aktywna płynne USD w odniesieniu do środków na rachunkach bieżących i oszczędnościowych	10%
aktywna płynne GBP w odniesieniu do środków na rachunkach bieżących i oszczędnościowych	10%

6) Ryzyko kapitałowe

Bank mierzy ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) wyznaczanie wymogów kapitałowych, w ramach kapitału regulacyjnego,
- b) szacowanie kapitału wewnętrznego na istotne rodzaje ryzyka,
- c) ocenę współczynników kapitałowych,
- d) ocenę relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- e) dokonywanie testów warunków skrajnych.

Bank ogranicza ryzyko kapitałowe poprzez:

- a) utrzymywanie odpowiedniego poziomu współczynników kapitałowych oraz relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych,
- b) posiadanie, aktualizowanie i testowanie awaryjnych planów kapitałowych.

W obszarze ryzyka kapitałowego Bank stosuje następujące limity alokacji kapitału:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
limit alokacji na ryzyko kredytowe	63%
limit alokacji na ryzyko operacyjne	9%
limit alokacji na ryzyko walutowe	0%
limit alokacji na ryzyko koncentracji	1%
limit alokacji na ryzyko płynności	2%
limit alokacji na ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	5%
limit alokacji na ryzyko kapitałowe	0%

7) Ryzyko braku zgodności

Ryzyko braku zgodności zostało uznane przez Bank jako ryzyko trudnomierzalne, stąd Bank ocenia ryzyko braku zgodności tylko poprzez szacowanie jakościowe.

Szacowanie jakościowe odbywa się w dwóch wymiarach:

- 1) oceny skutków zdarzeń, które mogą wystąpić (w ramach ryzyka operacyjnego);
- 2) oceny skutków zdarzeń, których wystąpienie zostało zarejestrowane w oparciu o rejestr naruszeń compliance.

4. Adekwatności systemu zarządzania ryzykiem oraz ogólny profil ryzyka

Zarząd Banku oświadcza, że funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem jest adekwatny do skali oraz złożoności prowadzonej przez Bank działalności.

Profil ryzyka Banku, w ujęciu ilościowym Bank określa poprzez wskazanie udziału kapitału wewnętrznego na poszczególne rodzaje ryzyka w funduszach własnych.

Na datę sporządzenia informacji profil ryzyka Banku przedstawiał się następująco:

<i>Rodzaj ryzyka</i>	<i>Wartość % w stosunku do funduszy własnych</i>
Ryzyko kredytowe	40,28%
Ryzyko rynkowe	0,00%
Ryzyko operacyjne	7,42%
Ryzyko koncentracji zaangażowań, w tym:	0,00%
koncentracji dużych zaangażowań	x
koncentracji w ten sam sektor gospodarczy	x
koncentracji w ten sam rodzaj lub dostawcę zabezpieczenia	x
Ryzyko stopy procentowej w księdze bankowej	3,68%
Ryzyko płynności	0,00%
Ryzyko kapitałowe	0,00%

5. Liczba stanowisk dyrektorskich członków Zarządu i Rady Nadzorczej

Członkowie Zarządu Banku pełnili na datę ujawnienia po jednym stanowisku dyrektorskim - wyłącznie w Zarządzie Banku Spółdzielczego w Czersku. Członkowie Rady Nadzorczej Banku pełnili po jednym stanowisku dyrektorskim - wyłącznie w Radzie Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Czersku. Członkowie Zarządu i Rady Nadzorczej nie pełnili funkcji w zarządzie, ani radzie nadzorczej innego podmiotu poza Bankiem Spółdzielczym w Czersku. Członkowie organów Banku wobec powyższego spełniali wymagania związane z ograniczeniem liczby funkcji członka zarządu lub rady nadzorczej pełnionych jednocześnie przez członka zarządu lub rady nadzorczej banku, zawarte w art. 22aa ust. 3 ustawy Prawo bankowe.

6. Polityka wyboru członków Zarządu i Rady Nadzorczej w Banku, strategia zróżnicowania wyboru, informacja o odpowiedzialności

1. Członków Zarządu powołuje zgodnie z przepisami prawa Rada Nadzorcza, działając na podstawie „Statutu Banku Spółdzielczego w Czersku”, „Regulaminu działania Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Czersku” oraz odpowiednio – „Regulaminu wyboru na stanowisko Prezesa Zarządu Banku Spółdzielczego w Czersku”. Członków Zarządu powołuje się po dokonaniu oceny odpowiedzialności indywidualnej wstępnej zgodnie z „Polityką w zakresie oceny kwalifikacji członków Zarządu Banku, a także innych osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku Spółdzielczym w Czersku”, biorąc pod uwagę wyniki oceny wiedzy, umiejętności i doświadczenia oraz dawania rękojmi należytego wykonywania obowiązków. Oceny indywidualnej i kolegialnej następczej wiedzy, doświadczenia, umiejętności oraz dawania rękojmi należytego wykonywania obowiązków przez Członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza zgodnie z „Polityką w zakresie oceny kwalifikacji członków Zarządu Banku, a także innych osób pełniących najważniejsze funkcje w Banku Spółdzielczym w Czersku”, w okresach dwuletnich. W 2019 roku Rada Nadzorcza Banku dokonała oceny odpowiedzialności indywidualnej członków Zarządu oraz kolegialnej Zarządu Banku.
2. Członków Rady Nadzorczej powołuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie z „Statutem Banku Spółdzielczego w Czersku” oraz „Regulaminem wyborów Rady Nadzorczej Banku Spółdzielczego w Czersku”, po dokonaniu oceny odpowiedzialności zgodnie z „Polityką oceny odpowiedzialności kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Czersku” - biorąc pod uwagę wykształcenie, doświadczenie, umiejętności oraz dawanie rękojmi należytego wykonywania obowiązków. Oceny następczej wiedzy, doświadczenia, umiejętności oraz dawania rękojmi należytego wykonywania obowiązków Członków Rady Nadzorczej w trakcie trwania kadencji Rady Nadzorczej dokonuje Zebranie Przedstawicieli zgodnie z „Polityką oceny odpowiedzialności kandydatów na członków Rady Nadzorczej, członków Rady Nadzorczej oraz Rady Nadzorczej w Banku Spółdzielczym w Czersku”, w okresach dwuletnich. W 2019 roku Zebranie Przedstawicieli dokonało oceny odpowiedzialności indywidualnej członków Rady Nadzorczej oraz kolegialnej Rady Nadzorczej Banku.
3. Bank wdrożył „Politykę zróżnicowania w Banku Spółdzielczym w Czersku” i bierze pod uwagę, w zakresie wynikającym z zasady proporcjonalności zróżnicowania w zakresie wyboru członków Zarządu oraz Rady Nadzorczej.

7. Informacja o Komitetach powołanych w Banku

1. Bank z uwagi na skalę działania, zgodnie z przepisem art. 9cb – ustawy Prawo bankowe, nie tworzy w obrębie Rady Nadzorczej komitetu ds. ryzyka.
2. W 2018 roku Rada Nadzorcza Banku, w oparciu o zapisy ustawy z dnia 11 maja 2017 roku o biegłych rewidentach, firmach audytorskich oraz nadzorze publicznym powołała spośród swoich członków Komitet Audytu na kolejną kadencję. Działając w oparciu o zapisy „Regulaminu Komitetu Audytu w Banku Spółdzielczym w Czersku”, przedmiotem uwagi Komitetu było monitorowanie sprawozdawczości finansowej, monitorowanie skuteczności systemów kontroli wewnętrznej, audytu wewnętrznego oraz zarządzania ryzykiem, monitorowanie wykonywania czynności rewizji finansowej, kontrolowanie i monitorowanie niezależności biegłego rewidenta, jego asystentów oraz firmy audytorskiej. Komitet Audytu w 2019 roku odbył dziewięć posiedzeń. Terminy i częstotliwość posiedzeń były zgodne z „Regulaminem Komitetu Audytu w Banku Spółdzielczym w Czersku”.

8. System przepływu informacji w zakresie ryzyka stosowany w Banku

System przepływu informacji w zakresie ryzyka dotyczy głównie istotnych rodzajów ryzyka i odbywa się zgodnie z wewnętrzną procedurą Banku.

W ramach informacji zarządczej z obszaru każdego ryzyka sprawozdawane są:

- wyniki pomiaru ryzyka (wynikające z pomiarów opisanych w części II.3), w tym wyniki testów warunków skrajnych,
- informacja o realizacji przyjętych w Banku celów strategicznych (tolerancji / apetytu na ryzyko) oraz pozostałych limitów,
- wnioski dla Zarządu i Rady Nadzorczej.

Raporty z zakresu poszczególnych rodzajów ryzyka pozwalają Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów;
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych;
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji;
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Co do zasady raporty dotyczące poszczególnych rodzajów ryzyka dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

III. Fundusze własne

1. Budowa funduszy własnych

Lp.*	Pozycja	Kwota w tys. zł
1	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	14 045,19
2	Zyski zatrzymane	0,00
3	Skumulowane inne całkowite dochody (i pozostałe kapitały rezerwowe)	123,22
3a	Fundusze ogólne ryzyka bankowego	0,00
4	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 3 i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału podstawowego Tier I	242,15
5a	Niezależnie zweryfikowane zyski z bieżącego okresu po odliczeniu wszelkich możliwych do przewidzenia obciążeń i dywidend	0,00
6	Kapitał podstawowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	14 410,56
7	Dodatkowe korekty wartości (kwota ujemna)	0,00
7a	Dodatkowe odliczenie z tytułu rezerw	0,00
8	Wartości niematerialne i prawne (po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego) (kwota ujemna)	-10,00
17	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli podmioty te mają z instytucją krzyżowe powiązania kapitałowe mające na celu sztuczne zawyżanie funduszy własnych instytucji (kwota ujemna)	0,00
18	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
19	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
21	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota przekraczająca próg 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3 (kwota ujemna)	0,00
22	Kwota przekraczająca próg 17,65% (kwota ujemna)	0,00
23	W tym: posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie instrumenty w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty	0,00
25	W tym: aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych	0,00
25a	Straty za bieżący rok obrotowy (kwota ujemna)	0,00
25b	Możliwe do przewidzenia obciążenia podatkowe związane z pozycjami kapitału podstawowego Tier I (kwota ujemna)	0,00
27	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale dodatkowym Tier I które przekraczają wartość kapitału dodatkowego Tier I instytucji (kwota ujemna)	0,00

28	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale podstawowym Tier I	-18,00
29	Kapitał podstawowy Tier I	14 400,56
33	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 4 i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału dodatkowego Tier I	0,00
36	Kapitał dodatkowy Tier I przed korektami regulacyjnymi	0,00
39	Bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
40	Posiadane przez instytucję bezpośrednie, pośrednie i syntetyczne udziały kapitałowe we własnych instrumentach dodatkowych w kapitale Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
42	Kwalifikowalne odliczenia od pozycji w kapitale Tier II które przekraczają wartość kapitału Tier II instytucji (wartość ujemna)	0,00
43	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale dodatkowym Tier I	0,00
44	Kapitał dodatkowy Tier I	0,00
45	Kapitał Tier I (kapitał Tier I = kapitał podstawowy Tier I + kapitał dodatkowy Tier I)	14 400,56
46	Instrumenty kapitałowe i powiązane akcje emisyjne	0,00
47	Kwota kwalifikujących się pozycji o których mowa w art. 484 ust. 5 i powiązane akcje emisyjne przeznaczone do wycofania z kapitału Tier II	0,00
50	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego	0,00
51	Kapitał Tier II przed korektami regulacyjnymi	0,00
54	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota przekraczająca próg 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
55	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale Tier II i pożyczki podporządkowane podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich) (kwota ujemna)	0,00
57	Całkowite korekty regulacyjne w kapitale Tier II	0,00
58	Kapitał Tier II	0,00
59	Łączny kapitał (łączny kapitał = kapitał Tier I + kapitał Tier II)	14 400,56
60	Aktywa ważone ryzykiem razem	Łączna wartość aktywów ważonych ryzykiem
61	Kapitał podstawowy Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	19,51
62	Kapitał Tier I (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	19,51
63	Łączny kapitał (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	19,51
64	Wymóg bufora dla poszczególnych instytucji (wymóg dotyczący kapitału podstawowego Tier I zgodnie z art. 92	0,00

	ust. 1 lit. a) powiększony o wymogi utrzymywania bufora zabezpieczającego i antycyklicznego, jak również bufor ryzyka systemowego oraz bufor instytucji o znaczeniu systemowym wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	
65	W tym: wymóg utrzymywania bufora zabezpieczającego	0,00
66	W tym: wymóg utrzymywania bufora antycyklicznego	0,00
67	W tym: wymóg utrzymywania bufora ryzyka systemowego	0,00
67a	W tym: bufor globalnych instytucji o znaczeniu systemowym lub bufor innych instytucji o znaczeniu systemowym	0,00
68	Kapitał podstawowy Tier I dostępny w celu pokrycia buforów (wyrażony jako odsetek kwoty ekspozycji na ryzyko)	0,00
72	Bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja nie dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	0,00
73	Posiadane przez instytucję bezpośrednie i pośrednie udziały kapitałowe w instrumentach w kapitale podstawowym Tier I podmiotów sektora finansowego, jeżeli instytucja dokonała znacznej inwestycji w te podmioty (kwota poniżej progu 10% oraz po odliczeniu kwalifikowanych pozycji krótkich)	0,00
75	Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego wynikające z różnic przejściowych (kwota poniżej progu 10% po odliczeniu powiązanej rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego w przypadku spełnienia warunków określonych w art. 38 ust. 3	0,00
76	Korekty z tytułu ryzyka kredytowego uwzględnione w kapitale Tier II w odniesieniu do ekspozycji objętych metodą standardową (przed zastosowaniem pułapu)	0,00
77	Pułap uwzględniania korekt z tytułu ryzyka kredytowego w kapitale Tier II zgodnie z metodą standardową	0,00
80	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale podstawowym Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0,00
81	Kwota wyłączona z kapitału podstawowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0,00
82	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów dodatkowych w kapitale Tier I będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0,00
83	Kwota wyłączona z kapitału dodatkowego Tier I ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0,00
84	Bieżący pułap w odniesieniu do instrumentów w kapitale Tier II będących przedmiotem ustaleń dotyczących wycofania	0,00
85	Kwota wyłączona z kapitału Tier II ze względu na pułap (nadwyżka ponad pułap po upływie terminów wykupu i zapadalności)	0,00

**) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 1423/2013 z dnia 20 grudnia 2013 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne w zakresie wymogów dotyczących ujawniania informacji na temat funduszy własnych instytucji*

2. Ogólny opis cech instrumentów w kapitale podstawowym Tier I

Nie dotyczy.

3. Informacja w zakresie instrumentów kapitałowych zaliczanych do kapitału dodatkowego Tier i kapitału Tier II zgodnie z poniższym wzorem

Bank nie posiada instrumentów tego typu.

IV. Wymogi kapitałowe

1. Metoda szacowania kapitału wewnętrznego oraz przyjęty przez Bank poziom adekwatności kapitałowej

Bank wyznacza kapitał wewnętrzny na wszystkie zidentyfikowane ryzyka istotne dla Banku, które nie zostały objęte wyznaczaniem kapitału regulacyjnego lub w ocenie Banku kapitał ten nie w pełni pokrywa ryzyko.

W procesie szacowania kapitału wewnętrznego wykorzystywane są efekty pomiaru ryzyka, dokonywanego w oparciu o obowiązujące procedury w zakresie zarządzania poszczególnymi rodzajami ryzyka.

Bank dokonuje agregacji wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne w oparciu o metodę minimalnego wymogu kapitałowego.

Poziomem wyjściowym dla ustalenia kapitału wewnętrznego jest wyliczony regulacyjny wymóg kapitałowy.

Bank wyznacza regulacyjny wymóg kapitałowy dla ryzyka:

- a) kredytowego, w oparciu o metodę standardową,
- b) operacyjnego, w oparciu o metodę wskaźnika bazowego,
- c) walutowego w oparciu o metodę de minimis.

Przy obliczaniu dodatkowych wymogów kapitałowych na poszczególne rodzaje ryzyka uznane za istotne przyjmuje się następujące założenia:

- 1) kapitał wewnętrzny na poszczególne rodzaje ryzyka obliczany jest jako koszt lub utracony przychód (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego), który może się pojawić w wyniku zaistnienia sytuacji nieoczekiwanej;
- 2) koszt lub utracony przychód, o którym mowa w pkt 1, obliczany jest na podstawie testów warunków skrajnych, które Bank przeprowadza dla poszczególnych rodzajów ryzyka uznanych za istotne;
- 3) część lub całość kwoty, o której mowa w pkt 2, Bank może zabezpieczyć z wyniku finansowego zaplanowanego na dany rok obrotowy;
- 4) poziom akceptowalnej straty lub utraconego przychodu (tzw. wskaźnik wrażliwości) Bank wyznacza raz do roku (jako procent funduszy własnych Banku);

dodatkowym wymogiem kapitałowym dla poszczególnych rodzajów ryzyka (za wyjątkiem ryzyka koncentracji i ryzyka operacyjnego) jest kwota, o jaką koszt lub utracony przychód przekroczy akceptowalny poziom ryzyka, o którym mowa w pkt 4.

Wyznaczając wymagany poziom kapitału wewnętrznego, z wykorzystaniem w/w metod, Bank:

- 1) ocenia czy regulacyjny wymóg kapitałowy w pełni pokrywa ryzyko kredytowe, operacyjne i walutowe i jeżeli jest to konieczne, to, zgodnie z obowiązującymi w Banku Zasadami szacowania kapitału wewnętrznego, oblicza dodatkowy wymóg kapitałowy na te ryzyka;
- 2) szacuje wymogi kapitałowe na pozostałe, istotne rodzaje ryzyka nie objęte wyznaczaniem regulacyjnych wymogów kapitałowych;
- 3) wyznacza zagregowany kapitał wewnętrzny, stanowiący sumę wymogów, o których mowa w pkt 1 i 2.

Celem strategicznym Banku w zakresie poziomu adekwatności kapitałowej jest utrzymywanie relacji kapitału wewnętrznego w stosunku do funduszy własnych na minimalnym poziomie 10%.

Na datę sporządzenia informacji relacja ta wynosiła 15,57%.

Komisja Nadzoru Finansowego w 2019 roku nie nałożyła na Bank obowiązku utrzymywania dodatkowych wymogów kapitałowych.

2. Regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe w podziale na kategorie ekspozycji

<i>Kategoria</i>	<i>Wartość aktywów ważonych ryzykiem tys. zł</i>	<i>Wymóg kapitałowy tys. zł</i>
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	839,22	67,14
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	2 855,76	228,46
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	20,21	1,62
ekspozycje wobec instytucji	806,03	64,48
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	13 540,89	1 083,27
ekspozycje detaliczne	27 963,18	2 237,05
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	2 360,77	188,86
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	3 613,90	289,11
ekspozycje w postaci jednostek uczestnictwa lub udziałów w przedsiębiorstwach zbiorowego inwestowania	0,00	0,00
ekspozycje kapitałowe	1 132,90	90,63

pozycje związane ze szczególnie wysokim ryzykiem	0,00	0,00
inne pozycje	7 248,34	579,87
Razem regulacyjny wymóg kapitałowy na ryzyko kredytowe		4 830,50

3. Łączne wymogi kapitałowe z tytułu ryzyka kredytowego, walutowego i operacyjnego

<i>Ryzyko</i>	<i>Regulacyjny wymóg kapitałowy tys. zł</i>
• kredytowe	4 830,50
• operacyjne	1 066,29
• walutowe	0,00
RAZEM	5 896,79

V. Ryzyko kredytowe

1. Definicja dla należności: nieobsługiwanych i restrukturyzowanych oraz przeterminowanych i zagrożonych, podejścia w zakresie korekt wartości i rezerw celowych/odpisów dotyczących odsetek, w tym również rezerwy na ryzyko

Ekspozycje nieobsługiwane i restrukturyzowane są zdefiniowane w Rozporządzeniu wykonawczym Komisji (UE) nr 680/2014 z dnia 16 kwietnia 2014 r. ustanawiającym wykonawcze standardy techniczne dotyczące sprawozdawczości nadzorczej instytucji zgodnie z Rozporządzeniem Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) nr 575/2013 (dalej: Rozporządzenie 680/2014).

Zgodnie z Załącznikiem V do Rozporządzenia 680/2014, za ekspozycje nieobsługiwane uznaje się ekspozycje, które spełniają dowolne z poniższych kryteriów:

- przeterminowanie istotnych ekspozycji o ponad 90 dni,
- małe prawdopodobieństwo wywiązania się w całości przez dłużnika ze swoich zobowiązań kredytowych bez konieczności realizacji zabezpieczenia, niezależnie od istnienia przeterminowanych kwot lub liczby dni przeterminowania.

Jednocześnie ekspozycje, w odniesieniu do których uznaje się, że miało miejsce niewykonanie zobowiązania zgodnie z art. 178 CRR, oraz ekspozycje, w odniesieniu do których stwierdzono utratę wartości zgodnie z mającymi zastosowanie standardami rachunkowości, zawsze uznaje się za ekspozycje nieobsługiwane. W praktyce za ekspozycje nieobsługiwane Bank uznaje ekspozycje zagrożone.

Za należności przeterminowane Bank uznaje należności, które znajdują się w sytuacji zagrożonej oraz ekspozycje, które znajdują się w sytuacji normalnej i pod obserwacją o przeterminowaniu powyżej 90 dni.

Należnościami zagrożonymi są ekspozycje kredytowe zaliczone do kategorii poniżej standardu, wątpliwej i straconej zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie zasad tworzenia rezerw na ryzyko związane z działalnością banków.

Bank tworzy rezerwy celowe na ekspozycje zagrożone oraz odpisy na odsetki od tych ekspozycji w wysokości:

- 20% w zakresie ekspozycji w kategorii poniżej standardu,
- 50% w zakresie ekspozycji w kategorii wątpliwej,
- 100% w zakresie ekspozycji w kategorii straconej,

po uwzględnieniu pomniejszeń podstawy naliczania rezerw i odpisów.

Bank nie tworzy rezerwy na ryzyko ogólne.

2. Kategorie ekspozycji kredytowych.

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące kategorie:

<i>Kategoria ekspozycji</i>	<i>wartość tys. zł</i>
ekspozycje wobec rządów centralnych lub banków centralnych	1 116,21
ekspozycje wobec samorządów regionalnych lub władz lokalnych	14 278,81
ekspozycje wobec podmiotów sektora publicznego	20,21
ekspozycje wobec instytucji	110 666,48
ekspozycje wobec przedsiębiorstw	17 623,36
ekspozycje detaliczne	46 701,21
ekspozycje zabezpieczone hipotekami na nieruchomościach	5 060,91
ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2 511,80
ekspozycje kapitałowe	1 132,90
inne pozycje	9 854,33

3. Struktura geograficzna ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące regiony geograficzne:

<i>Region geograficzny</i>	<i>wartość tys. zł</i>
Gmina Czersk	59 346,64
Gmina Karsin	14 750,50
Gmina Chojnice	14 938,89

4. Struktura branżowa ekspozycji kredytowych

Bank dokonuje podziału ekspozycji kredytowych na następujące branże (według Polskiej Klasyfikacji Działalności):

<i>Branża</i>	<i>wartość tys. zł</i>
Administracja publiczna	14 299,02
Budownictwo	2 856,75
Dostawa wody	862,86
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	157,03
Działalność naukowa i techniczna	1 169,28
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	17,45
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	749,83
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3 958,23
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1 199,21
Edukacja	3,33
Górnictwo i wydobywanie	1,25
Handel hurtowy i detaliczny	14 893,83
Informacja i komunikacja	325,71
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	513,91
Pozostała działalność usługowa	457,20
Przetwórstwo przemysłowe	14 307,54
Rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	14 453,85
Transport i gospodarka magazynowa	933,85
Pozostałe branże	866,48
Osoby fizyczne*	17 009,42

*Grupa klientów ujęta w celu kompletności prezentacji danych

Dla MŚP podział na branże przedstawia się następująco:

<i>Branża</i>	<i>wartość tys. zł</i>
Uprawy rolne, chów i hodowla zwierząt, łowiectwo	60,85
Leśnictwo i pozyskiwanie drewna	315,51
Rybactwo	0,00
Górnictwo i wydobywanie	1,25
Przetwórstwo przemysłowe	14 408,25
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i powietrze	0,00
Dostawa wody	866,57
Budownictwo	2 918,03
Handel hurtowy i detaliczny	14 886,42
Transport i gospodarka magazynowa	1 129,21
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	1 202,85
Informacja i komunikacja	325,89
Działalność finansowa i ubezpieczeniowa	157,35
Działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	3 996,65
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	1 154,38
Działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	19,57
Edukacja	3,32
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	648,68
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	751,26
Pozostała działalność usługowa	459,26

5. Struktura ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności

Podział ekspozycji kredytowych według terminów zapadalności przedstawia się następująco:

<i>Termin zapadalności</i>	<i>wartość tys. zł</i>
do 1 dnia	75 394,55
do 1 miesiąca	3 402,88
1 – 3 miesiący	3 373,72

3 – 6 miesięcy	65,49
6 – 12 miesięcy	90,75
1 rok – 2 lat	134,21
2 lata – 5 lat	364,46
powyżej 5 lat	186,65

6. Struktura ekspozycji zagrożonych według kategorii

Podział ekspozycji kredytowych zagrożonych według grup klientów i branż przedstawia się następująco:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Poniżej standardu</i>	<i>Wątpliwe</i>	<i>Stracone</i>
GRUPY KLIENTÓW			
Przedsiębiorstwa i spółki prywatne oraz spółdzielnie	855,59	0,00	416,96
Przedsiębiorcy indywidualni	0,00	0,00	1 110,22
Osoby prywatne	0,00	0,00	226,86
Rolnicy indywidualni	0,00	100,00	100,12
Instytut.niekomercyjne	0,00	0,00	0,00
Instytucje samorządowe	0,00	0,00	0,00
BRANŻA			
Przetwórstwo przemysłowe	855,59	0,00	40,87
Budownictwo	0,00	0,00	51,02
Handel hurtowy i detaliczny	0,00	0,00	415,16
Transport i gospodarka magazynowa	0,00	0,00	192,24
Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	0,00	0,00	441,14
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	0,00	0,00	376,09
Pozostała działalność usługowa	0,00	0,00	10,66
Rolnicy indywidualni*	0,00	100,00	100,12
Osoby fizyczne*	0,00	0,00	226,86

* Grupa klientów ujęta w celu kompletności prezentacji danych

7. Zmiana stanu korekt i rezerw/odpisów z tytułu ekspozycji zagrożonych wraz z saldem początkowym i końcowym

<i>Kategoria</i>	<i>Saldo początkowe</i>		<i>Saldo końcowe</i>	
	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>	<i>Rezerwy celowe</i>	<i>Odpisy na odsetki</i>
<i>Poniżej standardu</i>	3,37	0,33	0,00	0,20
<i>Wątpliwe</i>	0,86	1,28	0,00	0,19
<i>Stracone</i>	1 843,34	854,89	801,15	457,68

8. Jakość kredytowa ekspozycji restrukturyzowanych

		a	b	c	d	e	f	g	h
		Wartość bilansowa brutto /kwota nominalna ekspozycji				Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw		Zabezpieczenia rzeczowe lub gwarancje finansowe otrzymane	
		Obsługiwane ekspozycje restrukturyzowane	Nieobsługiwane ekspozycje restrukturyzowane		Obsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych	Nieobsługiwanych ekspozycji restrukturyzowanych		W tym zabezpieczenie i gwarancje finansowe otrzymane z powodu nieobsługiwanych ekspozycji, wobec których zastosowano środki restrukturyzacyjne	
				W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania					W tym ekspozycje dotknięte utratą wartości
1	Kredyty i zaliczki								
2	Banki centralne								
3	Instytucje rządowe								
4	Instytucje kredytowe								
5	Inne instytucje finansowe								
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe								
7	Gospodarstwa domowe	190	497			3	44		
8	Dłużne papiery wartościowe								
9	Udzielone zobowiązania do udzielenia pożyczki								
10	Łącznie	190	497			3	44		

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nicobowiązkowe

9. Jakość kredytowa ekspozycji obsługiwanych i nieobsługiwanych w podziale według liczby dni przeterminowania

a	B	c	d	e	f	g	h	i	j	k	l
Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna											
Ekspozycje obsługiwane				Ekspozycje nieobsługiwane							
	Nieprzeterminowane lub przeterminowane ≤ 30 dni	Przeterminowane > 30 dni ≤ 90 dni	Małe prawdopodobieństwo spłaty ekspozycji nieprzeterminowanych albo przeterminowanych ≤ 90 dni	Przeterm. > 90 dni ≤ 180 dni	Przeterm. > 180 dni ≤ 1 rok	Przeterm. > 1 rok ≤ 5 lat	Przeterm. powyżej 5 lat	Przeterm. > 5 lat ≤ 7 lat	Przeterm. > 7 lat	W tym ekspozycje, których dotyczy niewykonanie zobowiązania	
1	Kredyty i zaliczki										
2	Banki centralne										
3	Institucje rządowe	14 299									
4	Institucje kredytowe	112 022									
5	Inne instytucje finansowe										
6	Przedsiębiorstwa niefinansowe	16 453		859		497				1 353	
7	Institucje niekomercyjne	863		1							
8	Gospodarstwa domowe	49 125		112	12	2 066				2 178	
9	Dłużne papiery wartościowe										
10	Banki centralne										
11	Institucje rządowe										
12	Institucje kredytowe	252									
13	Institucje niekomercyjne										
14	Przedsiębiorstwa niefinansowe										
15	Ekspozycje pozabilansowe										
16	Banki centralne										
17	Institucje rządowe										

18	Institucje kredytowe												
19	Institucje niekomercyjne												
20	Przedsiębiorstwa niefinansowe												
21	Gospodarstwa domowe												
22	Łącznie		193 014		972		12	2 563					3 531

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe
	pola zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytycznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)
	kolumny „h” oraz „i” - dostosowano do podziału terminowego obowiązującego w sprawozdawczości FINREP, formularz F.18, w wytycznych EBA obowiązują przedziały: kol „h” - przeterminowane >1 rok <=2 lata, kol „i” - przeterminowane >2 lata<=5 lat

10. Ekspozycje obsługiwane i nieobsługiwane oraz związane z nimi rezerwy

		Wartość bilansowa brutto/kwota nominalna					Skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z tytułu ryzyka kredytowego i rezerw						Skumulowane odpisanie częściowe	Otrzymane zabezpieczenie i gwarancje finansowe	
		Ekspozycje obsługiwane			Ekspozycje nieobsługiwane		Ekspozycje obsługiwane – skumulowana utrata wartości i rezerwy			Ekspozycje nieobsługiwane – skumulowana utrata wartości, skumulowane ujemne zmiany wartości godziwej z powodu ryzyka kredytowego i rezerw				Z tytułu ekspozycji obsługiwanych	Z tytułu ekspozycji nieobsługiwanych
			W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2	W tym etap 3		W tym etap 1	W tym etap 2		W tym etap 2		W tym etap 3	
1	Kredyty i zaliczki														
2	Banki centralne														
3	Institucje rządowe	14 299													
4	Institucje kredytowe	112 022													
5	Inne instytucje finansowe														
6	Przedsiębior. niefinansowe	16 453			1 356					256					
7	Institucje niekomerc.	863			1					1					
8	Gospodarstw a domowe	49 125			2 190		80			1 019					
9	Dłużne papiery wartościowe	252													
10	Banki centralne														
11	Institucje rządowe														
12	Institucje kredytowe	252													
13	Inne instytucje finansowe														
14	Przedsiębior. niefinansowe														
15	Ekspozycje pozabilans.														
16	Banki centralne														
17	Institucje rządowe														
18	Institucje kredytowe														

19	Inne instytucje finansowe															
20	Przedsiębior. niefinansowe															
21	Gospodarstwa domowe															
22	Łącznie	193 014			3 547			80			1 276					

Legenda:

	pola, których wypełnianie jest obowiązkowe
	pola, których wypełnianie jest nieobowiązkowe
	pola zablokowane, zgodnie z objaśnieniami poniżej nie dotyczy banków stosujących krajowe zasady rachunkowości
	pola zablokowane, zgodnie ze wzorcem zaprezentowanym w „Wytucznych dotyczących ujawniania w zakresie ekspozycji nieobsługiwanych i restrukturyzowanych” (EBA/GL/2018/10)

11. Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie i postępowania egzekucyjne

		Zabezpieczenie uzyskane przez przejęcie	
		Wartość w momencie początkowego ujęcia	Skumulowane ujemne zmiany
1	Rzeczowe aktywa trwałe	2 071 270,00	0,00
2	Inne niż rzeczowe aktywa trwałe	0,00	0,00
3	<i>Nieruchomości mieszkalne</i>	0,00	0,00
4	<i>Nieruchomości komercyjne</i>	1 990 800,00	0,00
5	<i>Ruchomości (samochody, środki transportu itp.)</i>	0,00	0,00
6	<i>Kapitał własny i instrumenty dłużne</i>	0,00	0,00
7	<i>Pozostałe</i>	80 470,00	0,00
8	Łącznie	2 071 270,00	0,00

VI. Techniki ograniczania ryzyka kredytowego

Techniki redukcji ryzyka kredytowego Bank stosuje w zakresie:

- 1) tworzenia rezerw celowych i odpisów na odsetki – w zakresie pomniejszania podstawy ich naliczania:

<i>Rodzaj zabezpieczenia</i>	<i>Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa brutto) dla których Bank stosuje pomniejszenie podstawy naliczania rezerw celowych tys. zł</i>
Hipoteka na nieruchomości	3 002,78
Przewłaszczenie maszyn i urządzeń	6,27
Poręczenie PRFPK	73,09

- 2) wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem – w zakresie zamiany wagi ryzyka kontrahenta na wagę ryzyka zabezpieczenia lub stosowania preferencyjnej wagi ryzyka 35%:

<i>Rodzaj zabezpieczenia</i>	<i>Wartość ekspozycji kredytowych (bilansowa netto) dla których Bank stosuje technikę redukcji ryzyka kredytowego tys. zł</i>
Zabezpieczenia rzeczywiste	
-	0,00
Zabezpieczenia nierzeczywiste	
Zabezpieczenie na nieruchomości mieszkalnej	3 355,29
Preferencyjna waga ryzyka 35%	-

VII. Korzystanie z ocen zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI

Bank wykorzystuje oceny zewnętrznych instytucji oceny wiarygodności kredytowej ECAI na potrzeby wyznaczania aktywów ważonych ryzykiem, dla następujących ekspozycji wobec:

- 1) instytucji - jeżeli rezydualny termin ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,
- 2) samorządów regionalnych lub władz lokalnych - jeżeli ekspozycja nie jest denominowana lub finansowana w walucie krajowej,
- 3) podmiotów sektora publicznego - jeżeli pierwotny termin zapadalności ekspozycji jest dłuższy niż 3 miesiące,

którym to kategoriom przypisywana jest waga ryzyka odpowiadająca stopniu jakości kredytowej rządu polskiego.

Bank korzysta z ocen jakości kredytowej nadanych przez ECAI:

- 1) Fitch Ratings;
- 2) Moody's Investors Service;
- 3) Standard and Poor's Ratings Services.

Jeżeli nadane oceny odpowiadają różnym wagom ryzyka wówczas Bank uwzględnia tę ocenę, której odpowiada wyższa waga ryzyka.

Jeżeli dostępne są więcej niż dwie oceny kredytowe sporządzone przez wyznaczone ECAI dla danej pozycji z ratingiem, wówczas uwzględnia się te dwie spośród nich, z którymi wiążą się najniższe wagi ryzyka, z zastrzeżeniem, że: jeżeli dwie najniższe wagi ryzyka różnią się od siebie, przypisuje się wyższą z nich;

Bank uzależnia przyznanie wagi ryzyka od stopnia jakości kredytowej, który przypisano rządowi polskiemu wg następującej tabeli:

Stopień jakości kredytowej rządu polskiego	1	2	3	4	5	6
Waga ryzyka ekspozycji	20%	50%	100%	100%	100%	150%

Bank uzależnia stopień jakości kredytowej od oceny wiarygodności kredytowej w następujący sposób:

Stopień jakości kredytowej	Ocena wiarygodności kredytowej		
	Fitch Ratings	Moody's Investors Service	Standard and Poor's Ratings Services
1	AAA do AA	Aaa do Aa	AAA do AA
2	A	A	A
3	BBB	Baa	BBB
4	BB	Ba	BB
5	B	B	B
6	CCC i poniżej	Caa i poniżej	CCC i poniżej

Łączna kwota ekspozycji kredytowych, w podziale na poszczególne stopnie jakości kredytowej przedstawia się następująco:

Stopień jakości kredytowej	Wartość ekspozycji (w tys. zł)
1	0
2	124 965,5
3	0
4	0
5	0
6	0

VIII. Ryzyko rynkowe

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka walutowego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 0,00 tys. zł.

IX. Ryzyko operacyjne

Bank wyznacza wymóg kapitałowy na ryzyko operacyjne metodą wskaźnika podstawowego.

Kwota wymogu kapitałowego w zakresie ryzyka operacyjnego według stanu na datę sporządzania informacji wynosi 1 066,29 tys.zł.

Wartość strat brutto wynikających z ryzyka operacyjnego w 2019 roku w podziale na kategorie zdarzeń przedstawia się następująco:

<i>Kategoria zdarzenia</i>	<i>Wartość straty tys. zł</i>
Szkody w rzeczowych aktywach trwałych	6 739,17
Zakłócenie działalności gospodarczej i awarie systemu	15 115,83

X. Ekspozycje kapitałowe

Ekspozycje kapitałowe wedle zamiaru ich nabycia oraz opis stosowanych metod wycen i zasad rachunkowości dla tych ekspozycji:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Kwota zakupiona ze względu na: • zamiar strategiczny</i>	<i>Zasady wyceny</i>
Akcje SGB-Banku S.A.	880,20	Cena nabycia
Udział w SSO SGB	1,00	Cena nabycia

Wartość bilansowa posiadanych papierów wartościowych:

<i>Rodzaj ekspozycji</i>	<i>Wartość bilansowa</i>
Akcje SGB-Banku S.A.	880,20
Udział w SSO SGB	1,00
Papiery wartościowe serii „D”	100,00
Papiery wartościowe serii „E”	150,00

Kwota zrealizowanych zysków i strat dotycząca ekspozycji kapitałowych wynosi: 1 699,84 zł.

XI. Ryzyko stopy procentowej w portfelu niehandlowym

Ryzyko stopy procentowej w Banku wynika głównie z niedopasowania terminów przeszacowania aktywów i pasywów wrażliwych na zmiany stóp procentowych oraz niedopasowania tych pozycji ze względu na stawki referencyjne.

W Banku występuje nadwyżka aktywów nad pasywami wrażliwymi na zmiany stóp procentowych, która wynosi 51,23% sumy bilansowej.

Spadek stóp procentowych o 200 punktów bazowych obniżyłby wynik odsetkowy Banku o: 1 362,70 tys.zł.

Wzrost stóp procentowych o 200 punktów bazowych zmienia bilansową wartość kapitału o 152,07 tys.zł.

XII. Polityka zmiennych składników wynagrodzeń

1. Polityka wynagrodzeń realizowana była w 2019 roku poprzez obowiązującą *Politykę wynagrodzeń w Banku Spółdzielczym w Czersku*, która przygotowywana jest przez Zarząd i zatwierdzana przez Radę Nadzorczą Banku.

2. Polityka wynagrodzeń jest nadzorowana przez Radę Nadzorczą. Z uwagi na skalę działalności Banku oraz przepisy ustawy – prawo bankowe nie powoływano komisji/komitetu ds. wynagrodzeń. Bank nie korzystał z konsultanta zewnętrznego w zakresie ustalania polityki w zakresie wynagrodzeń.
3. Wynagrodzenia osób objętych polityką wynagrodzeń tj. wynagrodzenia Zarządu oraz innych osób, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku, składają się z wynagrodzenia stałego oraz zmiennego. Stałe składniki wynagrodzenia stanowią na tyle dużą część wynagrodzenia, aby możliwe było prowadzenie elastycznej polityki zmiennych składników wynagrodzenia, w tym obniżenia lub nieprzyznawania zmiennych składników wynagrodzenia.
4. Stosunek zmiennych składników wynagrodzenia do stałych składników wynagrodzenia nie może przekraczać 100% w odniesieniu do każdej zidentyfikowanej osoby.
5. Łączne zmienne składniki wynagrodzeń przyznawane członkom Zarządu oraz osobom, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku nie mogą być wyższe niż 10% rocznego, zweryfikowanego przez biegłego rewidenta wyniku finansowego netto za dany rok.
6. W przypadku gdy wysokość zmiennych składników wynagrodzenia zależy od wyników, podstawą do określenia łącznej wysokości wynagrodzenia jest ocena wyników zidentyfikowanych pracowników i danej jednostki organizacyjnej oraz wyników Banku w obszarze odpowiedzialności tego pracownika, z uwzględnieniem wyników całego Banku; przy ocenie indywidualnych wyników bierze się pod uwagę kryteria finansowe i niefinansowe.
7. Ocena wyników odbywa się za co najmniej trzy lata, tak aby wysokość wynagrodzenia zależnego od wyników uwzględniała cykl koniunkturalny Banku i ryzyko związane z prowadzoną przez Bank działalnością gospodarczą.
8. Ocena wyników całego Banku obejmuje kryteria w perspektywie długoterminowej obejmujące:
 - 1) koszt ryzyka – rozumiany jako wielkość utworzonych rezerw, zgodna z zatwierdzonymi

- planami finansowymi Banku,
- 2) koszt kapitału – rozumiany jako poziom obciążenia funduszy własnych wymogami kapitałowymi zgodny z planami kapitałowymi Banku (lub wskaźniki ROE),
 - 3) ryzyko płynności – rozumiane jako utrzymanie nadzorczych miar płynności,
 - 4) stopień realizacji planu finansowego Banku, tj. osiągnięcie wyniku finansowego na poziomie nie niższym niż 90% planowanego wyniku finansowego,
 - 5) stopień realizacji przyjętej Strategii Banku – pozytywna ocena realizacji celów strategii Banku dokonana przez Radę Nadzorczą.
9. Oceny efektów pracy członków Zarządu dokonuje Rada Nadzorcza w oparciu o kryteria dotyczące oceny wyników całego Banku, a także indywidualnych wyników danego członka Zarządu, natomiast pozostałych osób, których działalność ma istotny wpływ na profil ryzyka Banku oceny dokonuje Zarząd w oparciu o poziom realizacji powierzonych celów.
10. Bank stosuje politykę odrażania zmiennych składników wynagrodzeń wg następujących zasad:
- 1) 60% (lub 40%) wynagrodzenia zmiennego jest wypłacane niezwłocznie po jego przyznaniu,
 - 2) odroczeniu podlega 40% zmiennego składnika wynagrodzenia (lub 60% jeżeli osoba w roku poprzednim osiągnęła wynagrodzenie całkowite przekraczające pięciokrotną kwotę przeciętnego rocznego wynagrodzenia w gospodarce narodowej),
 - 3) część odroczonej zostaje podzielona na 3 równe raty roczne,
 - 4) wypłata części odroczonej następuje w trzech kolejnych latach pod warunkiem uzyskania przez osobę pozytywnych ocen efektów pracy za trzyletnie okresy oceny.
11. Zagregowane informacje ilościowe dotyczące wynagrodzenia, z podziałem na obszary działalności przedsiębiorstwa.

	Zarząd	Inne osoby istotnie wpływające na ryzyko	Razem
Zarządzanie bankiem	3	0	3
Pozostała działalność	0	4	4

12. Zagregowane informacje ilościowe na temat wynagrodzeń, z podziałem na kadrę kierowniczą wyższego szczebla i pracowników, których działania mają istotny wpływ na

profil ryzyka (w tys.).

Wyszczególnienie	Zarząd	Inne osoby istotnie wpływające na ryzyko	Razem
Wynagrodzenie stałe	493,8	321,5	815,3
Wynagrodzenie zmienne	0,0	0,0	0,0
Liczba osób uzyskujących odprawy	0,0	0,0	0,0
Wartość odpraw	0,0	0,0	0,0
Najwyższa wypłata odprawy	0,0	0,0	0,0

13. Liczba osób, które otrzymały wynagrodzenie w wysokości co najmniej 1 mln EUR w danym roku obrachunkowym: dla wynagrodzeń w przedziale między 1 mln EUR a 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 500 000 EUR, a dla wynagrodzeń wyższych niż 5 mln EUR – w podziale na przedziały wynagrodzeń o wielkości 1 mln EUR - nie dotyczy.

XIII. Ryzyko płynności

Zarządzanie ryzykiem płynności (jak opisano w części II.3) zostało podzielone na dwa poziomy:

- zarządzania ryzykiem w działalności operacyjnej, w ramach którego:
 - *komórka zarządzania „wolnymi środkami”* odpowiada za zarządzanie płynnością krótkoterminową
 - *Oddziały* Banku odpowiadają za gromadzenie depozytów i udzielania kredytów
- za zarządzanie ryzykiem, w ramach którego *komórka monitorowania ryzyka* odpowiada za identyfikację, pomiar, kontrolę i sprawozdawanie.

Głównym źródłem finansowania działalności Banku są depozyty podmiotów niefinansowych i instytucji rządowych oraz samorządowych, ich łączna kwota powinna stanowić co najmniej 95% depozytów ogółem.

Bank posiada i aktualizuje w okresach rocznych plan pozyskiwania i utrzymywania depozytów.

Bank dostosowuje skalę działania do możliwości zapewnienia stabilnego finansowania.

Bank zakłada możliwość pozyskiwania dodatkowym źródeł środków z Banku Zrzeszającego na zasadach i w zakresie możliwości Banku Zrzeszającego;

W sytuacji awaryjnej, dodatkowym źródłem finansowania mogą być środki uzyskane w ramach Minimum Depozytowego lub Funduszu Pomocowego na zasadach określonych w Umowie

Systemu Ochrony SGB, a także pozyskanie kredytu refinansowego w Narodowym Banku Polskim.

Bank jest członkiem Zrzeszenia SGB oraz Uczestnikiem Systemu Ochrony SGB. W związku z tym, zarządzanie ryzykiem płynności odbywa się zgodnie z zasadami ustalonymi w Zrzeszeniu i Systemie.

Bank Zrzeszający realizuje następujące zadania:

- 1) prowadzenie rozliczeń pieniężnych Banków Spółdzielczych,
- 2) zabezpieczanie Banków Spółdzielczych przed ryzykiem związanym z zakłóceniami w realizacji rozliczeń międzybankowych,
- 3) zabezpieczanie płynności śróddziennej dla Banków Spółdzielczych,
- 4) prowadzenie rachunków bieżących Banków Spółdzielczych,
- 5) udzielanie kredytów w rachunku bieżącym Bankom Spółdzielczym zgodnie z regulacjami wewnętrznymi Banku Zrzeszającego,
- 6) gromadzenie nadwyżek środków Banków Spółdzielczych,
- 7) prowadzenie rachunków Minimum Depozytowego,
- 8) utrzymywanie aktywów płynnych stanowiących pokrycie środków Minimum Depozytowego,
- 9) wyznaczanie i utrzymywanie zagregowanego wymogu pokrycia płynności (LCR),
- 10) pośredniczenie w zakupie przez Banki Spółdzielcze papierów wartościowych w ramach limitów ustalonych przez Spółdzielnię,
- 11) przeprowadzanie „zagregowanych” testów warunków skrajnych i awaryjnych planów płynności,
- 12) wsparcie Banków Spółdzielczych w zakresie narzędzi analitycznych służących pomiarowi ryzyka płynności, w tym wyznaczanie krzywej krańcowego kosztu finansowania.

Jednostka zarządzająca Systemem Ochrony realizuje następujące zadania:

- 1) udzielanie pomocy płynnościowej Uczestnikom, zgodnie z przepisami obowiązującymi w Systemie Ochrony,
- 2) wyznaczanie minimalnego zasobu aktywów płynnych w Systemie Ochrony (m.in. poprzez aktualizację kwoty Minimum Depozytowego),
- 3) ustalanie limitów ryzyka płynności w Systemie Ochrony;
- 4) monitorowanie poziomu płynności Uczestników na zasadzie indywidualnej i zagregowanej,
- 5) prowadzenie wymiany informacji o ryzyku płynności pomiędzy Uczestnikami,
- 6) opracowanie procedur wzorcowych dotyczących zarządzania ryzykiem płynności.

Nadwyżki środków niewykorzystane na działalność kredytową lub nie przeznaczone przez Bank na zakup innych aktywów (w tym aktywów płynnych) gromadzi Bank Zrzeszający. Bank może w inny sposób zagospodarować nadwyżkę środków tylko za zgodą Banku Zrzeszającego.

Wielkość miar płynności oraz wskaźnika LCR przedstawiają się następująco:

<i>Nazwa</i>	<i>Wielkość</i>	<i>Obowiązujący poziom</i>
Nadzorcza miara płynności długoterminowej NSFR	181%	100%
Wskaźnik LCR	254%	80%

Wielkości charakterystyczne dla wskaźnika LCR na koniec czterech ostatnich kwartałów roku:

<i>Nazwa wielkości</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-3)</i>	<i>Kwartał poprzedni (n-2)</i>	<i>Kwartał (n-1)</i>	<i>Kwartał kończący rok (n)</i>
Zabezpieczenie przed utratą płynności	11 627,59	11 873,69	10 762,35	11 786,26
Wypływy środków pieniężnych netto	14 672,11	16 232,99	15 637,83	18 530,81
Wskaźnik pokrycia wpływów netto	317%	293%	275%	254%

Urealniona luka płynności dla pierwszych trzech przedziałów z uwzględnieniem pozycji bilansowych i pozabilansowych oraz skumulowane luki płynności przedstawiają się następująco:

<i>Przedział płynności</i>	<i>do 1 miesiąca</i>	<i>od 1 do 3 miesięcy</i>	<i>od 3 do 6 miesięcy</i>
Luka bilansowa prosta	36 416	30 473	16 966
Luka bilansowa skumulowana	35 182	66 190	83 157
Luka prosta (z pozabilansem)	35 718	30 473	16 966
Luka skumulowana (z pozabilansem)	33 785	66 190	83 157

Na datę sporządzania niniejszej informacji Bank posiadał możliwość skorzystania z następujących, dodatkowych źródeł finansowania:

<i>Rodzaj</i>	<i>Kwota</i>	<i>Warunki dostępu</i>
pożyczka płynnościowa z Funduszu Pomocowego	62 552	w sytuacji awaryjnej
lokata płynnościowa ze środków Minimum Depozytowego	161 117	w sytuacji awaryjnej

Przyczyny, które mogą spowodować narażenie Banku na ryzyko płynności to:

- niedopasowanie terminów zapadalności aktywów do terminów zapadalności pasywów i istnienie niekorzystnej skumulowanej luki płynności w poszczególnych przedziałach,
- przedterminowe wycofywanie depozytów przez klientów zaburzające prognozy przyływów pieniężnych Banku,
- nadmierna koncentracja depozytów pod względem dużych kontrahentów,

- znaczące zaangażowanie depozytowe osób wewnętrznych Banku,
- konieczność pozyskiwania depozytów po wysokim koszcie w sytuacji nagłego zapotrzebowania na środki,
- wadliwe plany awaryjne płynności nie uwzględniające szokowych zachowań klientów,
- niski stosunek depozytów, w tym depozytów stabilnych do akcji kredytowej Banku,
- niewystarczające fundusze własne do finansowania aktywów strukturalnie nie płynnych,
- ryzyko reputacji.

Bank dywersyfikuje źródła finansowania poprzez:

- ograniczanie depozytów dużych deponentów,
- różne terminy wymagalności depozytów,
- różny charakter depozytów: depozyty terminowe i bieżące,

Bank ograniczania ryzyko płynności poprzez:

- stosowanie limitów ograniczających ryzyko płynności, w tym wewnętrznych limitów systemu ochrony,
- systematyczne testowanie planu awaryjnego płynności zapewniającego niezakłócone prowadzenie działalności w przypadku wystąpienia sytuacji kryzysowych,
- lokowanie nadwyżek w aktywa płynne, które mają za zadanie zapewnienie przetrwania w sytuacji skrajnej,
- przystąpienie do Systemu Ochrony SGB, które zapewnia w uzasadnionych przypadkach pomoc płynnościową z Funduszu Pomocowego,
- utrzymywanie Minimum Depozytowego w Banku Zrzeszającym,
- określanie prognoz nadwyżki z uwzględnieniem dodatkowego bufora płynności,

Głównymi pojęciami stosowanymi w procesie mierzenia pozycji płynności i ryzyka płynności są:

- 1) baza depozytowa – zobowiązania terminowe i bieżące wobec osób fizycznych oraz innych podmiotów niefinansowych, z wyłączeniem transakcji dotyczących obrotu na hurtowym rynku finansowym,
- 2) depozyty – baza depozytowa oraz zobowiązania terminowe i bieżące wobec instytucji rządowych lub samorządowych oraz podmiotów finansowych, z wyłączeniem banków;
- 3) płynność dzienna – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych na zamknięcie dnia;
- 4) płynność bieżąca – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 7 kolejnych dni;

- 5) płynność krótkoterminowa – zdolność wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie 30 kolejnych dni;
- 6) płynność średnioterminowa – zapewnienie wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 1 miesiąca i do 12 miesięcy;
- 7) płynność długoterminowa – monitorowanie możliwości wykonania wszystkich zobowiązań pieniężnych w terminie płatności przypadającym w okresie powyżej 12 miesięcy;
- 8) bufor płynności – oszacowana przez Bank wysokość potrzebnych aktywów nieobciążonych, stanowiąca zabezpieczenie na wypadek zrealizowania się scenariuszy warunków skrajnych płynności w określonym, w obowiązującej w Banku Strategii zarządzania ryzykiem „horyzoncie przeżycia”;

Bank wykorzystuje wyniki testów warunków skrajnych do: planowania awaryjnego, wyznaczania poziomu limitów, szacowania kapitału wewnętrznego, zmiany polityki płynnościowej Banku.

Awaryjne plany płynności zostały zintegrowane z testami warunków skrajnych poprzez wykorzystywanie testów warunków skrajnych jako scenariuszy uruchamiających awaryjny plan płynnościowy.

W celu utrzymywania ryzyka płynności na odpowiednim poziomie oraz sprostania zapotrzebowaniom na środki płynne w sytuacjach kryzysowych Bank utrzymuje odpowiednią wielkość aktywów nieobciążonych lub dodatkowych źródeł finansowania, które mogą być natychmiast wykorzystywane przez Bank jako źródło środków płynnych.

W ramach alternatywnych źródeł finansowania Bank wyróżnia:

- 1) sprzedaż wysokopłynnych aktywów (aktywa nieobciążone) lub zaciągnięcie kredytów zabezpieczonych tymi aktywami,
- 2) dodatkowe źródła finansowania w postaci:
 - a) wykorzystania przyznanych linii kredytowych,
 - b) sprzedaży innych aktywów, w tym kredytów,
 - c) pozyskania niezabezpieczonego finansowania z Banku Zrzeszającego,
 - d) pozyskania pożyczki płynnościowej ze Spółdzielni,
 - e) pozyskania kredytu refinansowego z NBP;
 - f) przyrostu depozytów po zwiększonym koszcie.

Do aktywów nieobciążonych mogą być zaliczane aktywa, które spełniają wszystkie z wymienionych warunków:

- 1) brak obciążeń,
- 2) wysoka jakość kredytowa,

- 3) łatwa zbywalność,
- 4) brak prawnych, regulacyjnych i operacyjnych przeszkód do wykorzystania aktywów w celu pozyskania środków,
- 5) sprzedaż aktywa nie oznacza konieczności podejmowania nadzwyczajnych działań.

Bank utrzymuje aktywa nieobciążone (liczone według wartości bilansowej) na poziomie równym lub wyższym od wyznaczonego bufora płynności.

Z zakresu ryzyka płynności w Banku funkcjonuje system informacji zarządczej, który pozwala Zarządowi i Radzie Nadzorczej na m.in.:

- 1) monitorowanie poziomu ryzyka, w tym przyjętych limitów,
- 2) kontrolę realizacji celów strategicznych w zakresie ryzyka płynności,
- 3) ocenę skutków podejmowanych decyzji,
- 4) podejmowanie odpowiednich działań w celu ograniczania ryzyka.

Raporty z ryzyka płynności dla Zarządu sporządzane są z częstotliwością przynajmniej miesięczną, a dla Rady Nadzorczej z częstotliwością przynajmniej kwartalną.

System informacji zarządczej z zakresu ryzyka płynności zawiera m.in. dane na temat:

- 1) struktury źródeł finansowania działalności Banku, ze szczególnym uwzględnieniem depozytów,
- 2) stabilności źródeł finansowania działalności Banku, w tym oceny zagrożeń wynikających z nagłego wycofania depozytów internetowych i mobilnych, a także depozytów, dla których Bank stosuje ponadprzeciętne stawki oprocentowania,
- 3) stopnia niedopasowania terminów płatności pozycji bilansowych i pozabilansowych;
- 4) wpływu pozycji pozabilansowych na poziom ryzyka płynności,
- 5) poziomu aktywów nieobciążonych,
- 6) analizy wskaźników płynności,
- 7) wyników testów warunków skrajnych,
- 8) ryzyka związanego z płynnością długoterminową,
- 9) wyników testów warunków skrajnych,
- 10) stopnia przestrzegania limitów.

XIV. Dźwignia finansowa

Zgodnie z art. 429 ust. 2 Rozporządzenia CRR Bank mierzy ryzyko dźwigni finansowej poprzez obliczanie wskaźnika dźwigni finansowej liczonego jako wyrażony w procentach udział kapitału Tier I (miara kapitału) w aktywach według wartości bilansowej,

powiększonych o łączną kwotę zobowiązań pozabilansowych udzielonych (miara ekspozycji całkowitej), przy czym:

- 1) w aktywach według wartości bilansowej Bank nie uwzględnia pozycji pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, w szczególności: wartości niematerialnych i prawnych pomniejszających kapitał podstawowy Tier I, udziałów kapitałowych pomniejszających kapitał podstawowy i dodatkowy Tier I, aktywów z tytułu podatku odroczonego opartych na przyszłej rentowności pomniejszających kapitał podstawowy Tier I;
- 2) wartość ekspozycji pozabilansowych jest wyliczana od wartości nominalnej (bez uwzględniania korekt z tytułu rezerw celowych i odpisów aktualizujących odnoszących się do odsetek) z uwzględnieniem współczynników konwersji, z zastrzeżeniem dolnego limitu 10% dla pozycji pozabilansowych niskiego ryzyka

1. Zestawienie dotyczące uzgodnienia aktywów księgowych i ekspozycji wskaźnika dźwigni

<i>Lp.*</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Kwota</i>
1	Aktywa razem według opublikowanych sprawozdań finansowych	212 565
6	Korekta z tytułu pozycji pozabilansowych (tj. konwersja na kwoty ekwiwalentu kredytowego ekspozycji pozabilansowych)	6 105
7	Inne korekty	10
8	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni	206 470

**) numeracja zgodna z Rozporządzeniem wykonawczym Komisji (UE) nr 2016/200 z dnia 15 lutego 2016 roku ustanawiającym standardy techniczne w odniesieniu do ujawniania informacji na temat wskaźnika dźwigni instytucji*

2. Ujawnienie wskaźnika dźwigni

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
Ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych)		
1	Pozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych, ale z uwzględnieniem zabezpieczenia)	206 460
2	(Kwoty aktywów odliczane przy ustalaniu kapitału Tier I)	10
3	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i aktywów powierniczych) (suma wierszy 1 i 2)	206 470
Inne pozycje pozabilansowe		
17	Ekspozycje pozabilansowe wyrażone wartością nominalną brutto	0
18	(Korekty z tytułu konwersji na kwoty ekwiwalentu kredytowego)	2 506
19	Inne ekspozycje pozabilansowe (suma wierszy 17-18)	2 506
Kapitał i miara ekspozycji całkowitej		
20	Kapitał Tier I	14 380
21	Miara ekspozycji całkowitej składającej się na wskaźnik dźwigni (suma wierszy 3, 11, 16, 19, EU-19a, EU-19b)	208 976
Wskaźnik dźwigni		
22	Wskaźnik dźwigni	6,88

3. Podział ekspozycji bilansowych (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych

<i>Lp.</i>	<i>Pozycja</i>	<i>Ekspozycje wskaźnika dźwigni określone w rozporządzeniu w sprawie wymogów kapitałowych</i>
EU-1	Całkowite ekspozycje bilansowe (z wyłączeniem instrumentów pochodnych, transakcji finansowanych z użyciem papierów wartościowych i ekspozycji wyłączonych) w tym:	
EU-2	Ekspozycje zaliczane do portfela handlowego	0,00
EU-3	Ekspozycje zaliczane do portfela bankowego w tym:	206 470
EU-5	Ekspozycje traktowane jako ekspozycje wobec państwa	3 666
EU-6	Ekspozycje wobec samorządów regionalnych, wielostronnych banków rozwoju, organizacji międzynarodowych i podmiotów sektora publicznego których nie traktuje się jak państwa	14 299
EU-7	Instytucje	110 666
EU-8	Ekspozycje zabezpieczone na nieruchomościach	4 943
EU-9	Ekspozycje detaliczne	42 658
EU-10	Przedsiębiorstwa	16 827
EU-11	Ekspozycje których dotyczy niewykonanie zobowiązania	2 512
EU-12	Pozostałe ekspozycje (np. kapitałowe, sekurytyzacyjne i inne aktywa niegenerujące zobowiązania kredytowego)	10 899

4. Informacje jakościowe

1	Opis procedur stosowanych w celu zarządzania ryzykiem nadmiernej dźwigni finansowej	Ryzyko nadmiernej dźwigni finansowej Bank klasyfikuje do ryzyk nieistotnych; zarządzanie tym rodzajem ryzyka odbywa się w ramach ryzyka kapitałowego – w oparciu o zatwierdzoną w Banku Strategię zarządzania i planowania kapitałowego. Takie podejście wynika z faktu, że Bank do obliczania aktywów ważonych ryzykiem stosuje metodę standardową (co ogranicza nadmierną możliwość wykorzystywania niższych wag ryzyka). W związku z tym zachowanie odpowiednich współczynników kapitałowych, powoduje, że wskaźnik dźwigni utrzymuje się również na bezpiecznym poziomie.
---	--	--

XV. Kontrola wewnętrzna

Funkcjonujący w Banku system zarządzania ryzykiem i system kontroli wewnętrznej są zorganizowane na trzech, niezależnych i wzajemnie uzupełniających się liniach obrony (poziomach).

1. Na pierwszą linię obrony składa się operacyjne zarządzanie ryzykiem powstałym w związku z działalnością prowadzoną przez Bank.
2. Na drugą linię obrony składa się:
 - 1) zarządzanie ryzykiem przez pracowników na specjalnie powołanych do tego stanowiskach lub w komórkach organizacyjnych, niezależnie od operacyjnego zarządzania ryzykiem na pierwszym poziomie,
 - 2) komórka do spraw zgodności,

3. Trzecią linię obrony stanowi audyt wewnętrzny realizowany przez Spółdzielczy System Ochrony SGB.
4. Na wszystkich trzech poziomach, w ramach systemu zarządzania ryzykiem i systemu kontroli wewnętrznej, pracownicy Banku w ramach realizowanych czynności odpowiednio stosują mechanizmy kontrolne lub niezależnie monitorują (poziomo lub pionowo) przestrzeganie mechanizmów kontrolnych.

Poszczególne linie obrony, w ramach systemu kontroli wewnętrznej są odpowiedzialne za:

1. Pierwsza linia obrony – projektowanie i zapewnienie przestrzegania mechanizmów kontrolnych, w szczególności w procesach biznesowych funkcjonujących w Banku oraz zgodności postępowania z regulacjami.
2. Druga linia obrony:
 - 1) monitorowanie bieżące przyjętych mechanizmów kontrolnych,
 - 2) przeprowadzanie pionowych testów mechanizmów kontrolnych,
 - 3) ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontrolnych,
 - 4) matrycę funkcji kontroli,
 - 5) prowadzenie rejestru nieprawidłowości znaczących i krytycznych,
 - 6) raportowanie znaczących i krytycznych nieprawidłowości.
3. Trzecia linia obrony odpowiedzialna jest za badanie oraz ocenę adekwatności i skuteczności mechanizmów kontroli i niezależnego monitorowania ich przestrzegania odpowiednio w ramach pierwszej i drugiej linii obrony, zarówno w odniesieniu do systemu zarządzania ryzykiem, jak i systemu kontroli wewnętrznej.

W Banku zapewniona jest niezależność monitorowania pionowego poprzez jednoznaczne wyodrębnienie linii obrony oraz niezależność monitorowania poziomego poprzez rozdzielanie zadań dotyczących stosowania danego mechanizmu kontrolnego i niezależnego monitorowania jego przestrzegania w ramach danej linii.

Za monitorowanie poziome (weryfikacja bieżąca, testowanie) w ramach danej linii odpowiedzialni są wyznaczeni pracownicy, w tym kierownicy jednostek/komórek organizacyjnych.

XVI. Aktywa obciążone/nieobciążone

Bank na datę ujawnienia nie posiadał aktywów obciążonych.